

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé-
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Ünneprontók.

Pécs, 1897. szeptember hó 6.

A magyar nemzet 1848-ban teremtette meg modern alkotmányát: a parlamenti népképviselőket és a független felelős magyar miniszteriumot, a szabad sajtót, a közhatalmokat és a jobbágyok felszabadítását. Ennek a korszakos alkotásnak a jövő évben lesz félszázados évfordulója s ime mit tapasztalunk?

Ebben a mi jubiláló korunkban, a mikor szent kötelességünknek tartjuk minden hivatalfőnököt nagy ünnepekkel megünnepelni, ha tíz évi hivatalbajárással szaporította nyugdíjéveinek számát, ezeréves alkotmánytörténetünk legnevezetesebb korszakának ünneplési alkalmát egyszerűen el akarja sikkasztani azok, akik éppen annak a félszázados alkotásnak köszönhetik a közéletben ma elfoglalt szerepüket.

Nem az 1848-iki törvénnyel felállított magyar kormánynak mostani utódai, sem az ugyanakkor létesített népképviselőnek jelenlegi többsége nem gondolt arra, hogy ezt az ötvenéves jubileumot nekik lenne első sorban kötelességük megünnepelni, ha egyébként nem, hát azért, mert a félszázaddal ezelőtt létesített új alkotmány áldásait kizárólag ők foglalták le a maguk számára. Annak az ellenzéknek kellett őket eme kötelességükre figyelmeztetni,

a melyet a negyvenéves nagy elvek kiforgatásával elnyomnak, érvényesülésében erőszakosan akadályoznak.

De hát azért az ellenzék mégis megtette kötelességét, Kossuth Ferenc pártja megbízásából már a jelen országgyűlés ülészakánának elején megtette indítványát a negyvenéves márciusi események ötvenedik évfordulójának méltó fényűző megünnepelése iránt. A kormány elnöke akkor egy ígérettel ütötte el a dolgot, kijelentvén, hogy a kormánynak amúgy is szándéka volt, hogy e történelmi nevezetességű korszak megünnepelésére a szükséges intézkedéseket megtegye.

Akik ismerik a magyar hivatalos körök szolgálékú meghunyászkodását, a melylyel a nemzet kegyeletének minden önkéntelen megnyilatkozása elől gyáván meghátrálnak s csúszó-mászó hiperloyalitásukkal jeges zuhanyt zúdítanak a nemzeti felbuzdulás lángjára, már akkor jogos kétkedéssel fogadták Bánffy bárónak ezt a kijelentését. Hogyan is várhatták volna a negyvenéves alkotások hivatalos ünneplését attól a Bánffytól, aki azok megalkotójának temetése elől a Királyhágón túra szökött?

De Kossuth Ferenc, aki csak rövid idő óta van abban a helyzetben, hogy kormányfőnk ideges fészkelődésének tanuja lehessen, mihelyt valaki a negyvenéves szellemét felidezi, belement a csapdába,

bizott a miniszterelnök nyilatkozatában s visszavonta indítványát.

Pedig amit előre láttunk, annak bekövetkezése immár kétségtelen. A kormány nem akarja megünnepelni azt a félszázados évfordulót s a Bánffy ígérete csak annyit ér, mint a mikor az éhes gyereket csitítják, hogy ne sirjon, majd hoz apa vásárlást, pedig tudják, hogy ez utolsó garasát is eliszszá a kocsmaiban.

Most már alig egy félév választ el bennünket a megünnependő évfordulótól s az ígért ünnepi előkészületekről még egy mákszemnyit sem tud az ország, pedig az ily ünneplés, ha az az alkalomhoz méltó akar lenni, nem varázsolható elő máról holnapra.

Hirlik, hogy az országgyűlés megnyitásával e tárgyban az ellenzék interpellációt szándékozik intézni a kormányfőnek, követelve tett ígéretének beváltását, de mi ettől eredményt époly kevéssé várunk, mint magától a már egyszer megtett ígérettől.

Ugyan mit is ünnepelelnének azok az urak a negyvenéves alkotásokban? Talán a sajtószabadságot? Ezt már megünnepelték, a mikor megcsinálták a törvényt a törvényszéki elnök és a főispán által kinevezendő esküdtzékről s a hirhadt 16-ik §-sal rést törtek a sajtószabadság sziklavarán. Nem elég ünneplés volt ennek az alkotásnak az, hogy az országgyűlésen

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A korvettkapitány nyugdíjazása.

— Mégis csak szép pálya ez a tiétek, — mondom egy katonának, aki valahol messze szolgál, s szabadságra jövén, megke-resett.

— Hogyne — mondta gunyosan — nagyon szép. Folytonos függés, folytonos fejelem, kevés fizetés és nagy strapa.

— Hát hiszen az testedzés, sport . . .

— Minden sport csak addig sport, amíg a maga jószántából csinálja az ember. Más az, ha muszáj fát vágni, más, ha szabad fát vágni.

— Azután mennyi földet bejártok. Ma itt, holnap ott. Két év ezen a helyen, egy év amott, egy év emitt.

— No, nem mondom, hogy legényember az ilyesmiben nem talál kedvet. De keresd a nős embert. Jóformán tisztességes butort sem érdemes vennie, mert agyonhurcolkodja. Vannak helyek jó bőven, ahova nem is viheti el a családját. Zongorát nem lehet lóháton vinni. Azután miként nevelje a gyermekeit?

— Beadja stiftbe.

— No igen, beadja a stiftbe, abból aztán bizonyosan lesz valami. De gyermek nem volt az sohasem, aminthogy az apja sem

volt apa. Egész apaságából csak annyit élvezett, hogy amíg csecsemő volt a gyermeke, hurcolhatta éjjel a karján egész hajnalig. Akkor letette, mert el kellett menni kirukkolni.

— Más embernek is el kell menni dolgozra. Ha azt keresed, akkor püspökségnél alább ne is kezd.

Hallgattunk egy darabig, illetve elkeseredetten kocintottunk a viszontlátás örömeire.

— Tudod-e? — kérdezte — hogy miért ment penzióba X. korvettkapitány.

— Biz én nem tudom, hogy miért ment penzióba X. korvettkapitány.

— De azt tudod, hogy a korvettkapitány már elég nagy ur. Ezredesi rangban van.

— Azt se tudom, csak úgy gondolom.

— Hát azt tudod-e, hogy mi az a Csiszti-Werk?

— Már igazán sajnálom, de fogalmam sincs róla, hogy mi az a Csiszti-Werk.

— Csiszti-Werk egy unalmas kis váracska, a világ legelhagyatottabb részén, a dalmát hegyek belsejében, szemközt a nagy Nikita nagy birodalmával. Mindössze egy altiszt és hat ember van benne. Képzeld, mily jelles fort ez. És mégis — akár hiszed, akár nem — e miatt a Csiszti-Werk miatt ment penzióba a korvettkapitány.

— Talán fölvtorlázott a korvettkapitány a hegyekre?

— Dehogya oda vitorlázott. A penzióba vitorlázott. A módját majd elmondom.

Barátom rágyújtott az ismert szivarra, mely az e fajta tárcák szükséges alkotó eleme. Hátra is dőlt a padon. A kényelmes karosszék, a másik alkotó elem, sajnálatunkra nem volt jelen.

— Hát — mondta (hát-ot mondott s nem tehát-ot) a Csiszti-Werk ott lent van, jó mélyen a Balkánban. Kattarón alul, valahol Luganovval egy irányban, bent a hegyek között. Főnt valami orom tetején. Van ott ilyen építmény nagyon sok hegyen. Veszekedés idején jó hegyek azok. Az ágyuk úgy tekintetnek be Montenegróra, mint a fotografus masinája csöve; csak éppen azt nem mondják: tessék már egy kicsit mosolyogni, Van belőlük kisebb-nagyobb. Ez csak akkora, hogy békeidőben alig hét-nyolc ember tanyáz benne őrségül s néhány tűzér az ágyuk gondozására. Azonban azért elég szigorú hely ez. A szolgálat kiméletet nem ismer, az örökös folytonos, amint az már ilyen határőrségi fortban szokott lenni. Benne a létel nem valami kellemes. Azt az évet, amit valaki ott tölt, bátran kitörülheti az életből.

— Tudom. Nekem is van ilyen évem, amit kitörülhetnék az életemből. Hanem mi köze ennek a korvettkapitányhoz?

— Sorra kerül. Hát a Csiszti-Werkben, mint mondom, volt abban az időben egy kápláralja ember. Élnék-éldégenek. Folyik az életük unalmasan. A fölülvizsgálat sohasem kellemes, de itt már annak is örülni szokás, mert

nyíltan merészelték hirdetni, hogy a negyvennyolcas törvényhozás nem tudta mit csinál, a mikor minden sajtóvétséget esküdtszék elé utalt?

Vagy ünnepeljék a független, felelős kormány felállítását azok, akik nagyon jól tudják, hogy a magyar kormány tényleg minden egyéb, csak nem független s hogy nem a kormány felelős az országgyűlésnek, hanem ennek többségét szokta a kormány felelősségre vonni úgy a suba alatt, ha feltétlenül nem akarna meghajolni parancsa előtt.

Avagy a népképviselőt elve képezhetné ünneplés tárgyát azok előtt, akik jól tudják, hogy mandátumaikat a kormánytól könyörögték ki, mert szabadon választó néptől ugyan soha meg nem kapták volna.

Teljesen érthető tehát, hogy a negyvennyolcas alkotások kiforgatói nem akarják megünnepelni az általuk megnyomortott alkotásokat; ők majd ünnepelnek egészen mást, mert más az eszük járása, más a szívük dobbanása, mint a nemzet igaz fiaié. Megünneplik ők majd az ötvenéves osztrák császári jubileumot, meg — ha az isten megsegíti őket s addig pozdorjává nem török — a hatvanhetes kényszeralkotmány jubileumát; ott lesznek ők helyükön, mert ott nem lesz jelen a nemzet s nem látja meg gyáva görnyedezésüket.

Ne bizakodjunk tehát továbbra is a Bánffy-féle ígéretekben s ne várjunk ünneprendezést attól, aki kézzel-lábbal az ünneplés megakadályozásán fáradozik, hanem vegyük kézbe a rendezést társadalmi uton, hiszen harminc év alatt megszokhatuk már, hogy a nemzeti kegyelet mindig csak társadalmi uton ünnepelhetett s a hivatalos Magyarország minden ilyen alkalommal távollétével tüntetett.

De jobb is így, mert így legalább szabadabban lélezkik fel a nemzet, ha kegyelete adójának lerovásánál nincsenek ott a spiclikedő ünneprontók.

vele legalább egy új arc tűnik föl a szemhatáron. Egyszer egy éjjel az ör hallja, hogy koppan valami. Mi koppant? Nem tudni, de koppant. Másnap éjjel megint koppan. Jelenik az altisztnak. Az sem tudja az okát. Jönnek a szokásos órában a határjáró csendőrök, hogy az ellenőrző könyvüket beirassák, azoknak elmondja. Azok igen fontosak kezdenek lenni azonnal. Különbözn ilyen a szokásuk nekik ott. Igen, igen, ők is észleltek gyanus nyomokat. Itt valami történik. Jó lesz vigyázni. Azzal mennek odább s ahány helyen megfordulnak, jelzik, hogy valami gyanus állapotok vannak a Csiszti Werk körül. A Csiszti Werk káplárja éber. Éjjelre le sem fekszik, hanem teljes őrséggel (a hat darab emberrel) vigyáz. Éjjel újból kezdődik a koppanás. Mi lehet? Mikor aztán egy jó darab kő egyik baka fejére esik, azonnal megtudják. Valahonnan köveket dobálnak be az erősségbe. De hullik ám szépen s nem tudni honnan. A falakról lenézve, csak a feneketlen mély sötétséget látni. Mit csináljon? A kő hullik. Ledob egy Licht-Ball-t. Ez egy lapda. Pyrotechnikus találmány, ami esés közben meggyul s néhány pillanatra a legnagyobb sötétséget is megvilágítja. A fényénél alakot lát. Hogy mennyit azt nem tudni. A lapda világossága oly rövid. Ugyanekkor lövések hangzanak. Öt volt-e, vagy ötven, abban a csodálatos visszhangban, ami ott van, nem lehet kivenni. A káplár a villamos drótjához szalad s a legközelebbi olyan vá-

* **Műbor.** A Tolnamegyei Közlöny legutóbbi számában az osztrák gazdák által követelt bortörvényről cikkezvén, a többi közt ezeket írja:

Azt lehet mondani, hogy a műborgyártás a törvény életbe lépte után még nagyobb arányokat öltött, még nagyobb kedvvel és feltűnéssel üzetett, mind a tiltó rendelet meghozatala előtt.

Hiszen korábbi időkben csak a főváros pincéi és rejtett helyei voltak híresek a műborgyártásról, ma már mindenki tudja, mindenki beszéli, hogy a két szomszédos bortermelő vármegye, Baranya és Tolna székhelyei: Pécs és Szegzárd tultesznek a budapesti konyvasztó konyhákban s míg egyfelől az olaszbort vasuti kocsik számra szállítják e két kiváló bortermelő helyre, úgy másrésztől százszámra menő vasuti kocsik robog el, mely a Pécsen és Szegzárdon készített műbort szállítja rendeltetési helyére.

Ily viszonyok közt merő képtelenség, hogy a magyar bortermelő valaha lábra álljon; hiszen a nép teljesen el van szegényedve s épen ezen indokból nem törődik ez a legnagyobb fogyasztó osztály azzal, hogy mit itatnak meg vele, csak olcsón adják.

Soha lelketlenebb üzérhad nem használta ki jobban az országos csapásból származó helyzetet, mint jelenleg a műborgyártók falánk tömege.

Mit törődik a műborgyártó azzal, hogy kotyvalékával egy egész nemzedék szervezetét tönkre teszi, neki csak egy törekvése van, vagyont összeharácsolni, telhetetlen zsebjét megtölteni.

A műborgyártó nem az az elem, melyet egy végre nem hajtott törvény egyszerű tilalmával le lehetne a térről szorítani; ehhez a ténykedéshez drákói rendszabályok szükségeltetnek; irtó hadjáratot kell ellenük indítani.

Fogjon össze a törvényhozás, a kormány s a tisztességes társadalom s pörkölje ki őket oduikból, barlangjaikból.

Népünnepele a Tettyén.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1897. szept. hó 6.

A ki mer, az nyer.

Ennek a közmondásnak nagyon bizonytalan igazsága teljesedett be tegnap a tűzoltóegylet által rendezett népünnepele.

racsba, ahol tiszt is van, küldi a mindeneket fellázító üzenetet, az alárnot, a háboru első hiradását:

»A Csiszti-Werk megtámadtatott.«

Nosza azonnal forrásba indul minden. A tiszt forrt jelzi egy még nagyobb forrt. A jelentések egyre közelednek Cattaró felé s végezetül a legutolsó váracsból be is üt oda, mint a bomba:

»Montenegró a Csiszti-Werket megtámadta.«

Természetesen azonnal elrendelik alármban a készenlétele az egész vonalon. Mi lesz? Ki tudja? A Balkánon rendszerint ilyen apró dolgokból lesznek a nagy dolgok. Az orosz-török háboru első alapvetője az volt, hogy néhány kócos, részeg arnauta elrabolt egy montenegrinus leányt. Cattaró természetesen azonnal fegyver alá lép s ezenközben sürgönyöz a zárai komandóhoz:

»Csiszti-Werk megtámadtatott. Csapatok készenléteben.«

Ez meg éjjel tevébbitja Bécsbe a hadügyminiszteriumhoz a veszedelmes nagy hirt s elrendeli a teljes készenlétele.

Aki legnagyobbat ugrott a hirtől, az kétségkívül az am hofi palota lakossága volt. Mégis csak neki van legnagyobb felelőssége arról, hogy mit tesz, mit nem tesz. Teljes titokban, hogy senki se tudjon róla olyasvalaki, akit a dolog nem illet, azonnal megy a sürgöny Triesztbe, fölverve az admirálisat:

Bizony a már vagy két hét óta tartó szárazság és meleg után mindenki aggódva nézett a vasárnap elé, mert szinte fenyegető következetességgel lehetett számítani arra, hogy a forró szárazság épen vasárnapra változik át zivatarrá, alkalmatlan esős idővé.

S főképele mikor szombaton este nagy szélvihar támadt és tombolt orkászertü erővel egész éjjel és reggelre esőt is hozott, már ekkor le kellett végképele mondani arról, hogy a népünnepele a Tettyén sikerüljön, vagy egyáltalán megtartható is legyen.

A levegő lehült ugyan és a száraz időjárásnak, forróságnak nyoma sem volt vasárnap — s e tekintetben a legkedvezőbb lett volna az idő — de az égen esőre hajló fellegek vándoroltak és az egész délelőtteben nem lehetett egy szemernyi jó időre reményt találni.

Hanem hát ez egyszer a népünnepele rendezősege megkötötte magát, Reeh György rendőrkapitány, tűzoltóparancsnok, hamarosan megállapodott vezérkarával és kimondta a határozatot:

— Megtartjuk az ünnepelet. Ki kell tartania az időnek s ha így marad, a legkellemelebb lesz a mulatság.

Igaz ugyan, hogy maga az egyletele élőlhaló főparancsnok aggódott legjobban s kérte a sors minden intézőit, hogy csak most az egyszer tegyenek a kedve szerint, hanem azért az élő plakátok a Széchenyi téren, meg a Király-utcán mindenfelé hirdették a népünnepele megtarthatását.

És délfele kisütött a nap is s délutánra a legszelebb idő támadt, melyet a friss levegő és az enyhén sütő napsugár igazán kellemessé, a mulatságra a legalkalmasabbá tett.

S délután három órakor már megindult a népvándorlás a Tettyére s csakhamar olyan közönség gyűlt ott össze, mely mindenkor díszére válik a tűzoltó mulatságoknak.

Igazi népünnepele volt ez, melyen azonban teljes számmal volt képviselve társadalmunk minden osztálya, ilykep fejezve ki elismerését a tűzoltó-egylet és annak agilis főparancsnoka iránt, a ki ime Pécsen meg tudta alapítani fáradhatatlan tevékenységével a társadalmunk minden osztályát kivétel nélkül egyesítő fesztelen, kedélyes nyári mulatságokat.

Bár a szombat éjjeli óriási szélvihar az ünnepelele előkészített díszítéseket nagyrészt megrongálta, a Tettye fensikja mégis csinosan

»Egy korvett azonnal teljes szereléssel és legénységgele a dalmát vizekre indul. További parancsok Cattaróban.« Természetesen nemcsak a tengerészetnek mentek parancsok, hanem egy egész csomó mindenféle parancsnokságnak, hogy készen legyenek. A korvett a legrövidelebb idő alatt fölkészült s utnak indult.

Mint látni lehet, tökéletes és teljes rendben ment minden. Gyorsabban már nem is mehet. A nagy gépezet minden része jól funkcionált, s most már nem volt egyéb hátra, mint várni, hogy mi lesz?

Várták egy nap. Várták két nap. Három nap. Harmadnapra kiderült, hogy támadásról szó sincs. Az odavaló hegylakó publikum csinálta a titokzatos heccet. Nem valami ellenséges szándékból, hanem csak kenyérügyből tisztán. Csak azért, hogy veszélyes pont hírében álljon a vidék s ők több katonaságot kapjanak. A szegény nép ugyanis mindentől távol esvén, jóformán csak a közük rendelt katonáktól él.

A vizsgálat ilyen eredménye után természetesen azonnal lefújtak minden további hadizajnak.

Minden visszakerült a régi rendben, legfölebbele az egész eseményt mozgató csiszti-werkbeli káplárnak mondták meg, hogy számár és hogy birka és hogy vadállat. Annak az bizonyára mindegy volt, mert hogy valakinek a három éve alatt százszor vagy százezer-

fel volt díszítve az ünnepélyre. Zászlók lobogtak mindenfelé s a nagy versenykörönd mentén girlandok és lampionok álltak, s ugyancsak tarkállott a hegyoldal is a Rothmüller villa telkén — a főispán jelenlegi nyaralójánál — a lampionok sokaságától.

Persze ezek az esti alkalomra voltak előkészítve; a délután a különféle látványosságok töltötték ki. Volt tréfás ókori muzeum; nevetető állatsereglet s állandóan nagy nézőközönség nevetett a Paprika Jancsi színház előadásainak. A konfetti és serpentin dobálás szintén igen sok követőre talált s a szerencsekerék húzásait folyton próbálgatták s nem egy esetben értékes nyereménytárgy jutott a szerencsés nyerőnek.

S ha mindezeknél befejezte a szórakozást a nép, bevonult a sörcsarnokok asztalai mellé s ott fogyasztotta a jóféle italokat.

A népnepélynek egészen új és a legnagyobb tetszést aratott pontja voltak a cirkuszi előadások. Egy teljesen berendezett nyitott szinkörben a pécsi Tornaegyesület tagjai tartottak a délután folyamán négy előadást, egykép gyönyörködtetvén a közönséget ugy tanulságos, mint szórakoztató mutatványokkal. Hogy a Tornaegyesület milyen kiváló erőkből áll, az általánosan elismert tény s most csak dicséret illeti meg a derék egyesületet, hogy a népnepély jótékony célját tekintve, fellépett és alkalmat nyújtott közönségünknek, hogy tagjai ügyességében gyönyörködhessék.

Az előadások, melyekhez a zenét a Zsolnay-gyári tűzoltók zenekara szolgáltatta, tizenkét pontból állottak s különösen tetszetek a nyújtó-tornások, a kongónégerek előadásai, a kötélhintán tartott produkciók; továbbá a mulatságos lóutáztatok és bohócok mutatványai. Szóval a program teljesen megfelelt egy cirkusz műsorának s olyan sikerülten is volt előadva, hogy nem egy hivatásos komédiás-társulat megirigyelhette volna a sikert derék tornászainktól, kik Hemmerich tornatanár vezetése alatt ugyancsak rászolgált az elismerésre.

Már sötétedni kezdett, mikor a negyedik előadás állt a cirkuszban és kezdték felgyújtogatni a lampionokat. A hegyoldal már tündéri fényben úszott s a verseny körönd is ragyogott a tarka lampionok világától.

szer mondják-e, hogy számár, az körülbelül tout égal.

Igy volt a szárazföldön. Hanem nem így a tengeren. A korvett kihajózott a trieszti kikötőből s utban volt a legteljesebb hadirendben állomása felé. Traurig barátom, hogy akkor még Marconit hírből sem ismerték s nem lehetett afajta kishirdetéseket a nyílt tengerre küldeni, hogy: — Kedves korvett, jöjj vissza, mindent megbocsátunk. — A korvett csak ment, ment három napig s harmadnapra elérte az a baleset, hogy zátonyra jutott. Az Adriában zátonyra jutni épp úgy nem ritkaság, mint a hogy ti esernyő nélkül mentek sétálni s megáztok. De különben is mi köze volt az ezredesnek a zátonyhoz. Bizonyosan nem ő kormányozta a hajót, hanem a kormányos, akit úgy hívnak, hogy hőhere Unteroffizier, magyarul: »felsőbb alsóbb tiszt.« De mindegy. Ilyen apró néppel nem lehet foglalkozni. Azonban, hogy mégis legyen valaki, a ki a Csizti-Werk körül lakó hegyitündérek készítette levét megigya, penzióba vitorlázott a korvettkapitány. Egy ember, aki a magasabb rangokig küzdötte föl magát, a kinek joga volt arra, hogy több is lehessen, mint a mi addig lett, akinek bizonyosan voltak ambíciói — és a ki egyszerre elvonul a nyugalom sötét éjjelébe, csak azért, mert egy ijedt káplárnak azt tetszett kiverni a dróton: Csizti-Werk megtámadtatott.

Barátom elővette a novellákban szokásos második szívat a s koccintottunk a korvettkapitány egészségére.

— Isten éltesse! Az legalább már szabad ember . . .

Tömörkény István.

Este hét órakor következett a népnepély másik kimagasló pontja. A pécsi Polgári Daloskör adott elő a tőle megszokott precizitással dalokat, melyeket hatalmas éljen követett elismerésként a közönségtől.

Maga ez az előadás, magának a Polgári Daloskörnek szereplése elég egy ünnepélyre, annak sikere biztosításul; s hogy a népnep rendezőse még a Tornaegylet is megnyerte közreműködésre: ez mutatja legjobban a kiváló gondoskodást, melylyel a siker érdekében mindent elkövettek.

S mikor leszállt az est sötétje, táncra perdült a nép fiatalsága és járta a táncot. Közben görögtüzek lobogtak be vakító színes fényükkel az amugy is nappali világosságban úszó fensikot s ez volt az ünnep programjának a befejezése.

Hanem maga a multság a kedvező szép esti időben még tovább tartott s mikor úgy tiz-tizenegy óra felé hazatért a közönség, egy kellemesen eltöltött délután és este emlékeivel lett gazdagabb.

S amint meg volt az ünnepélyvel elégedve mindenki, úgy meg lehet elégedve egykép az erkölcsi és anyagi sikerrel a rendezőség is, élükön a tűzoltók főparancsnokával mindazok, kik a rendezésben neki segédkeztek, így Oberhammer Antal, helyettes főparancsnok, Ruepprecht Nándor és Rangha János, parancsnokok, továbbá Strausz Béla és Schlesinger Mór, a ki a szerencsekeréknél buzgólkodott, hogy minél több jövedelem essék a jótékony célra.

Ez a jótékony cél pedig a baranyamegyei árvizkárosultak felségélyezése volt, mely célra a multság tiszta jövedelmének fele része fog fordítatni. Másik fele a tűzoltóegylet felszerelési alapja javára esik, a mi pedig közérdek, mert az egylet minél nagyobb felszerelésre tesz szert, annál biztosabb és gyorsabb sikerű a működése esetleges tűzveszedelemlél.

A multság jövedelme — hozzávetőleg számítva — ötszáz forintot tesz ki. Ami tekintélyes összeg, különösen figyelembe véve, hogy az ünnepély bizony csak blindre lett megtartva és ha az idő előzőleg másképp viseli magát, még igen sokan kimentek volna a multságára, kiket a szeszélyes idő tartott vissza és az, hogy nem is voltak benne biztosak, hogy meg lesz-e tartva az ünnepély.

De hát meg lett tartva és a legszebben sikerült. Zápor se verte el, mint a mikor első ízben, június 4-én megtartották; s tűzoltóink se voltak teljes tizenkétórás tűzoltásban kifáradva, mint a mikor június 11-én újra hirdelve volt a megismétlése. Most végre minden ízében sikerült s csak azok fosztották meg magukat egy kellemes multságtól, kik nem voltak kint rajta.

Node ezek nem sokan voltak.

Hirek.

Pécs, 1897. szept. 6.

Zrinyi Miklós.

Régi dicsősége daliás időknek
Ma újra feltámad:
Egy maroknyi magyar vereségét zengi
A nagy Szolimánnak,
A ki elseperni, rabigába verni
Jött a magyarságot
S a ki hatalmának, óriás hadának
Zrinyi ellenállott.

Diadalmas félhold levert ország felett
Ki tudja, hol áll meg?
Hódító utjában diadalmas szultán
Határt hol talál meg?
Nem-e megy fel Bécsnek, nagy Európának
S nem-e veri láncra,
Ha nincs Zrinyi Miklós maroknyi magyarja
S nincs Szigetvár vára?!

És hogy ők mit tettek, hogy miként harcoltak:
Tudja azt mindenki;
Zrinyi Miklós híret, Sziget ostromlását
Mindörökké zengi
A dalnokok kobza s él ajkán a népnek,
Soha meg nem halhat,
A meddig a világ világ lesz s e földön
Mig magyarok laknak!

Régi dicsősége daliás időknek
Ma újra feltámad —
S Sziget hős védője, lenézvén az égből,
Ünnepet hol láthat? . . .
Szigetvár ünnepl, hódol kegyeletnek, —
S alig gondol rája
Egy is, ki ha Ő nincs, nem lehetne ur most
Itt e szép hazába'!

Elfajult utódok érzelésnek tartják
A multért rajongni
És kérdik: mi abban a praktikus már ma
S ugyan a haszon mi?
A mi elmúlt: elmúlt; vissza úgy se jön már,
Jobb hallgatni róla . . .
Örüljünk, hogy élünk; hogy tudunk szerezni
S hogy terem a róna.

Hisz a mai korban hazaszeretnek
Nincs semmi alapja;
Megél ma mindenki, a ki a többinek,
Mi övé: megadja.
Csak meg kell hajolni fent a hatalomnak
És alant a népnek
Port hintvén szemébe, — éhletlen az, ki
Meg még így se élhet.

Ma is áll ez ország. S mindig volt valahogy:
Ezután is csak lesz;
Mig urai vannak, kik számítanak rá,
Ne féljünk, el nem vesz . . .
Fegyver se kell hozzá, csepp vére se omlik,
Csak alku ismerjen
S alkuszokba' bízzék, megvédik azok a
Csapás, balsors ellen!

Régi dicsősége daliás időknek,
Csak aludj' el újra! . . .
Megtanult ez a nép alkudni s a saját
Rabigáját huzza.
S kik dalolni tudtok: ma ne honszerelmet,
De mást daloljatok;
Hisz Zrinyi Miklósok ma már nem születnek,
Csak Zrinyi — Jakobok!

Igric.

Napirend 1897. szeptember 7-én.

Naptár: kedd, szept. 7. — Róm. kath.: Regina. — Prot.: Regina. — Görög-kel. (aug. 26.) Adrián. — Zsidó: Elul 10. — Nap két 5 óra 12 perckor; nyugszik 6 óra 11 perckor. — Hold két 4 óra 32 perckor délután; nyugszik éjjelután 32 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 12 Celsius fok meleg légnymás 756. — Kilitás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint hűvös, szeles idő és helyenkint csapadék várható.

Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyeházán délelőtt 9 órakor.

(Bérmálás Pécsen.) Folyó hó 19-én, jövő vasárnaphoz egy hétre, gróf Majláth Gusztáv, erdélyi püspök a székesegyházban bérmálni fog. A bérmálás reggel 7 órakor szentmisével kezdődik, mely után a bérmálás fog kiszolgáltatni. Előtte való négy napon át papszentelés lesz, melyet szintén Majláth püspök fog végezni.

(Veni Sancték.) A pécsi állami főreáliskola növendékei részére vasárnap reggel hét órakor volt a tanévet megnyitó ünnepélyes istentisztelet az Irgalmasok templomában. A misét Dobszay István kanonok celebrálta s a pécsi dalárda férfi és női tagjai, úgy a zenekedvelők egyesülete Eckhardt Antal »Veni Sancte«-ját, Hóltzl »Es-dur misé«-jét és Rotter »Justitia Domini«-jét adta elő. — Ma

délelőtt a főgimnázium növendékei részére pedig a belvárosi plébánia-templomban volt „Veni Sancte”, melyen az ifjusági énekkar Bitter Illés tanár vezetése alatt egyházi énekeket adott elő. Ma már különben az iskolai év kezdetét is vette s úgy a népiskolákban, mint a polgári leányiskolában és a reáliskolákban megkezdődött a tanítás, csupán a főgimnáziumban, a folyó átalakítások miatt, fog pár nappal később kezdődni.

— **(Ünnepség Hidasdon.)** Tegnap délelőtt 11 óra tájban kereste föl Kardos Kálmán orsz. képviselőt, Baranyamegye és Pécs város volt főispánját az a küldöttség, amelyet ugyan nem küldött senki, mert a diszpolgári oklevélnek küldöttségileg való ünnepélyes átadását semmiféle közgyűlés el nem határozta, de amely tekintettel mégis azokra a világraszóló alkotásokra, amiket az új diszpolgár Pécs városában létesített, szükségesnek tartotta hódoló ünnepséggel kapcsolatosan átnyújtani a város diszpolgári oklevelét. A városi bizottsági tagok és a nem bizottsági tagok, mint járulékok, számszerint 41-en, bérkocsiban indultak el Pécsről, egy-egy kocsiban 3-an különböző időkben és a nádasdi nagyvendéglő előtt egymást bevárva, a 16 kocsiból álló menet 11 óra tájban érkezett Kardos Kálmán tusculanumába, ahol átöltözködés után Majorossy Imre polgármester vezetése alatt megjelentek a régi uriház nagy ebédijében s itt félkört képezve, a polgármester virágos beszéd kíséretében átadta a díszesen kiállított oklevelet. Kardos Kálmán a könyvekig meghatva válaszolt s aztán a megjelentekkel kezét szorított. Az aktus után következett a 44 terítékű ebéd, melyen nagyszámu felköszöntő hangzott el. Az első tósztot Fejérváry Imre b. főispán mondotta Kardosra, mire ez utóbbi válaszolt elérzékenyülve; utána Szuly János köszöntötte föl szellemesen Fejérváry b. főispánt, majd Majorossy tósztja után Zárai köszöntötte fel az ünnepelt hugait. Zsolnay Vilmos felköszöntője után következtek a vad tósztozások, a mi eltartott körülbelül d. u. 5 óráig, midőn a társaság szedelőzködni kezdett s valamenynyien egy jól eltöltött nap emlékeivel indultak vissza Pécsre, ahová fél 8-kor érkeztek meg.

— **(Himen.)** Schäffer Andor kereskedő tegnap délelőtt 10 órakor kelt egybe az állami anyakönyvvezető előtt Spitzer Szidóniával, Spitzer Jakab kereskedő leányával. A házasságkötés után az izr. templomban volt a házasság ünnepélyes megáldása. — Neumann Lajos, pécsi kereskedő, eljegyezte Práger Zettát Adler Mór nagykanizsai iparos és háztulajdonos mostoha leányát, Nagykanizsán.

— **(Egyházmegyei hír.)** Erős Károly segédlelkézt Harkanovcéről Valpóra helyezte át hasonló minőségben az egyházmegyei főhatóság.

— **(Új tanító.)** A pécsi tanítóvá megválasztott Retter Rezső, volt dárdai tanító állását most töltötte be a dárdai iskolaszék. Stefan Gyula máriakémeti tanítót választották meg a megüresedett állásra.

— **(Pályázat.)** A pécsi kir. törvényszék területén fekvő sásdi járásbírósnál egy irnoki állás van üresedésben. Pályázatok jövő hó 2-ig adandók be a pécsi kir. törvényszék elnökségéhez.

— **(Gazdasági tudósító.)** Wilcek Sándor Józsefpusztai lakost, a földmívelési miniszter Tolnamegye szegzárdi járására nézve az állandó gazdasági tudósítói tiszttel megbizta.

— **(Műkedvelői előadás.)** Mint lapunkban már jó előre jeleztük, a pécsi Katolikus Legényegylet műkedvelő előadásra készül. Már az előadás napját is megállapították s f. hó 12-én (vasárnap) este 8 órakor adják elő a „Polgárerény” című 3 felvonásos iparos-életképet. Előadás után tánc lesz Korodi Károly zenéje mellett. Belépti díj: I. hely 80, II. hely 60, állóhely 40 kr; tagoknak az első hely 20 krral, a többi 10 krral olcsóbb. Kedvező idő esetén az előadás az egylet (Megye utca 22 szám alatti) helyisége kertjében lesz, ellenkező esetben a nagyteremben.

— **(Kisasszony napja.)** A katolikus egyház holnapután (szerdán) ünnepli Mária születése napját. Kisasszony-napjának ősrégi időktől fogva csakis a magyar nemzet nevezi ezt a napot, jelezni akarván a magyarok Nagyasszonyának kised gyermek voltát. Ezt az ünnepet is nagy fényvel ünneplik meg a templomokban. A székesegyházban s a belvárosi templomban ünnepi mise lesz ezen a napon s a többi templomokban is fényes istentiszteletet tartanak.

— **(Az árviz inségesei.)** A rakoncátlan vizek már visszatarodtak medrükbe, de a nyomok, a melyeket hagytak, még nem tűntek el. Legjobban sujtották az áradás által okozott károk Tolnavármegye némely községét. Így Bátán a nyomor oly nagyfoku, hogy az előljáróság — mint tudósítónk írja — kénytelen volt a vármegye alispánjához országos gyűjtési engedélyért folyamodni. Az alispán a kért engedélyt megadta.

— **(Négy ember a föld alatt.)** Nagy szerencsétlenség történt Mária-Kéménden. Egy utca kövezéshez szükséges föld ásása közben a munkásokra rázuhant a földtömeg s négyet maga alá temetett. Herr Jánost halva huzták ki a föld alól; Rak Józsefné szintén halálos sérülést szenvedett s Bösz Julis és a községi ör felesége is súlyosan megsérültek.

— **(Szöllő lopás a siklósi zárdában.)** Buskovits Gyula és Major József, igen hangzatos nevek, s ezt a nevek viselői legjobban tudták, de tudták azt is, hogy mily zamatos szőlőfürtökkel van tele a siklósi klastrom kertje. A két jómadár összebeszélte, hogy majd elmennek kóstolóra. Már meg is mászták a klastrom 3 és fél méter magas falát s be is jöttek már a kertbe, — de vesztökre, — mert a klastrom cselédei észrevették őket, s jelentést tettek Bogay Elek rendőrbiztosnál, ki a jómadarakat vasra verve vitette be a rendőrségre, honnan át lesznek a bírósághoz transzportálva, hol majd megkapják jól megérdemelt büntetésüket.

— **(Csak azért is megcsappant!)** Lapunk szombati számában kimutattuk, hogy mily alaptalan a Pécsi Naplónak a diákok állítólagos megcsappanása fölötti feljajdulása, mire tisztelt laptársunk tegnapi számában rendes szokásához híven maga cáfolja meg korábbi állításait, a mennyiben kimutatja, hogy a főgimnáziumba az idén kilenccel több tanuló iratkozott be, mint tavaly, a Porges-féle felső keresk. iskolában is hárommal emelkedett a hallgatók száma, a polgári fiúiskolába 60 tanuló lett felvéve, holott ez iskolába tavaly csak 40 tanuló járt, a főreáliskolába pedig mindössze tizenöt tanulóval kevesebb jelentke-

zett, mint tavaly. De azért mégis a P. N.-nak muszáj igazának lenni, mert hát két év előtt a főreálban három első osztályra volt szükség, az idén pedig kettőben is elférnek. Persze az előtt bölcsen szemet huny laptársunk, hogy a pécsi és mohácsi új polgári iskolák éppen az alsó osztályba jelentkezőket vonják el, s ha ennek dacára mégis az intézet hallgatóinak összlétszáma csak 15 főnyi apadást mutat, ami azonban pár nap alatt újabb jelentkezések folytán szintén el fog tűnni, a többi intézetben pedig még szaporulat is tapasztalható, akkor neki is be kell látnia, hogy a diákok számának megcsappanásáról világga kürtölt feljajdulása s a tanulók elhessegetéséről szórt vádja bizony csak üres lárna volt. — Ennek kényszerű felismerése könnyen érthető rossz hangulatba hozza laptársunkat, a minek szokott nyájas-sággal irányunkban szabad folyást is enged, sőtét szellemek sugalmazásának tulajdonítva minden közleményünket, a melylyel az ő „alaposságát” megvilágítjuk és szörnyü gyanusnak mondva minden dicséretet, a mely a mi tollunk hegyére tolul. Azt írja a kis hamis, hogy nem tudja „kinek fölhatalmazásából vagy fölkérésére” dicsértük mi föl Dischka igazgatót, a ki „nem szorul a P. F. dicséretére.” Legyen nyugodt e részben tisztelt laptársunk és tudja meg, hogy vannak még a nyilvánosságának organumai, s lapunkat is büszkén számítjuk ezek sorába, a melyek nem „felhatalmazásból vagy felkérésre” szoktak dicséretet osztogatni azoknak, akik „arra rászorultak,” hanem megrendelés nélkül nyújtják az elismerést az érdemnek. Erre persze ritkábban nyílik alkalom, mert bizony többen vannak, a kik a dicséretre rászorulnak s így azt megrendelik, vagy legalább is megjutalmazták, mint a kik megérdemlik s éppen azért kitérnek előle. Azt a „gyanus” dicséretet nem is a „száraz számok” hozták tollunk hegyére, mint a P. N. hiszi, hanem az a gunyoros vádja, mintha a pécsi tanintézetek maguk hessegetnék el megrovandó bánásmóddal, rövidlátással, maradiságukkal a tanulókat idegenbe. Ez a vád nem érheti reáliskolánk vezetését s ezért tartottuk kötelességünknek rámutatni nemcsak arra, hogy a P. N.-nak a létszám nagy megcsappanásáról szóló rémhire valótlán, de arra is, hogy légből kapott az a feltevés is, a melyből azt leszámaztatni akarta.

— **(Végzetes baleset.)** Balogh István 19 éves és Oswald János 14 éves öcsényi legénykéek jó barátságban voltak egymással. Csak a napokban is — együtt mentek ki a dinnye földre uzsonnálni. Oswald János megkerítvén az apja revolverét, azt is kivitte magával — lövöldözni, nem is sejtve minő szerencsétlenség okozója lesz e könyelmű csin-jével. Sorra lékelték a dinnyét az Oswaldék földjén, mikor a kis Oswald gyerek azzal hagyja magára társát, hogy tud ő ezeknél jobb dinnyét is. Már jó messze járt, midőn egyszerre csak egy erős lövés rezzenti meg. Rosszat sejtve oda fut elhagyatott pajtásához s azt a földön elterülve, véreben találta: egy revolver golyó kioltotta ifju életét. A helyszínén megjelent csendőrök gyilkosságot véltek fenforogni, a megejtett vizsgálat azonban valószínűsítette azt a feltevést, hogy míg Oswald dinnyét keresni oda járt, Balogh István babrált a forgópisztolylyal s az kezében véletlenül elsült és halálos sebet ejtett rajta. Ezt mutatja a lövés közvetlen közelsége s aza körülmény, hogy a golyó fölfelé vette irányát s így találta vakszemen a vigyázatlan fiut, holott ha feltennők, is a 14 éves gyerekről, hogy ő lött a társára, akkor is a lövés távolabbról és vízszintes irányban történt volna. A gyilkosságot azonban kizárni látszik a fiuk közti jó viszonyon kívül az a körülmény is, hogy sem a halotton, sem az élön nincs nyoma a dulakodásnak vagy sértésnek. A kis fiu apja, Oswald János azonban feljelentetett gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt, mert a pisztolyt hatóságilag engedély nélkül és oly helyen tartották, a hol az könnyen hozzáférhető volt.

— (**Pécsi biciklista Szombat-helyen.**) A Magyar Kerékpáros Szövetség tegnap tartotta tanácsulását Szombathelyen, mely alkalomból a szombathelyi kerékpáros egyesület versenyeket is rendezett. A versenyen eldöntésre került az 1 és 10 kilométeres bajnokság, melyért a pécsi Bicycle Club megbízásából *Lauber* Dezső is versenyzett. És *Lauber* most is bebizonyította kitünő gyakorlatosságát, mert *Lilits* Milutin és *Herbster* N. kerékpáros matadorokkal szemben is diadalt aratott, elnyervén két díjat, két ezüst érmet. A magyar kerékpárszövetség bajnoka *Lilits* Milutin lett.

— (**Korcsmai verekedés.**) Hogy vége van a holt szezonnak, ime az is mutatja, hogy az éjjel már meggyült a baja a rendőrségnek a vasárnapi verekedőkkel. Az Udvardiféle korcsmában produkáltak hatalmas verekedést s még négy rendőr is alig volt képes a rendet helyreállítani a verekedők között. A főhős *Szöke* János nevű munkás volt, ki már verekedésért büntetve is volt, mindazonáltal most is ő tüntetett legjobban a virtusával és ugyancsak ellátta *Imre* Péter földmivest, meg a társait, két mézárólegényt. A verekedés zajára két rendőr ment a helyszínére, de a dühös harcot nem tudta megszüntetni s az egyik maga is sérülést szenvedett, mert jobb keze két ujját megvágta. Ekkor még két rendőr ment segítségükre, a kik elől aztán a verekedők kiugráltak az ablakon és kereket oldottak, úgy, hogy csak ma reggel bírták őket összeszedni és a rendőrségre kísélni ki-

hallgatás végett. *Szöke* Jánost egyelőre a rendőrségen tartják s ha befejezik ellene a vizsgálatot, áteszik az ügyet a törvényszékhez, hogy az hűtse le a verekedési virtusát.

— (**Álkulcsos tolvaj.**) *Schön* József, dunaföldvári lakosnak a lakásába egy kedvező alkalommal álkulcs segítségével behatolt valami enyveskezű tolvaj és ellopott onnan tizenhárom forintot. Bár a tizenhárom szám szerencsétlen, mégis elég szerencséje volt, mert a lopást nem vették mindjárt észre és volt elég ideje, hogy a lopott pénzzel nemcsak elmenekülhetett, de el is mulathatta azt az utolsó krajcárig. S csak akkor derítették ki a tolvaj kilétét *Belány* Ferenc napszámos személyében, mikor a lopott pénz már odavolt. A beismerésben lévő ember tettét feljelentették a bíróságnak, hogy legalább, ha az ellopott pénzt nem tudja megtéríteni, elvegye a lopásért megérdemelt büntetését.

— (**Lámpa és téglázóvas.**) Szombaton este nagy jajgatás verte fel a petrezselyem-utca csendjét úgy féltiz óra tájban. És az egyik házból kirohant egy asszony, vérbe borult fejjel s jajgatva futott végig a Klimó-utcán, meg a sétatéren, be egyenesen a rendőrségre. Ott aztán elpanaszolta, hogy az ura részegen ment haza, veszekedést kezdett vele és a fejéhez vágta az égő petróleumlámpást. Az asszony véres fejét megmosták és ápolás végett beszállították a városi kórházba; a férjért pedig kiment két rendőr és bekísérte a rendőrségre. Ott kihallgatása

alkalmával be is ismerte a tettét, de azzal védekezett, hogy az asszony kezdte a verekedést, mert a téglázó vasat vágta hozzá. A házaspár ügyében majd a bíróság fog igazságot tenni.

— (**Leégett buzakereszték.**) *Gross* Antal, üszöghi birtokosnak, a málomi pusztán levő birtokán nagy tűz volt a napokban. Eddig még ismeretlen okból kigyuladt a kereszttekbe rakott buzája a mezőn és 1733 kereszt lett a tűz martaléka. A kár 5000 forintot tesz ki; szerencsére azonban a termés biztosítva volt s így a kár nagyrészen megtérül.

— (**A kutba fult.**) *Balogh* József decsi lakos *Horváth* Erzse nevű két éves unokája *Balogh* Józsefnek *József* nevű 12 éves és *István* nevű 11 éves fiai, *Rác* János 12 éves iskolapajtásukkal *Rác*ékhoz elmentek játszani, úgy a kis leány édesanyja, mint a nagyszülői nyugodtan voltak, mert a gyermekek *Erzse* hugokra mindig vigyáztak és semmi baj nem történt. A nagyobb gyermekek az udvar háttérében játszottak, *Erzsike* huguk pedig a tornácra a gyalupad szorítójával magánosan játszott, és ők semmi veszélyt nem sejtve folytatták játékukat gondtalanul. *Balogh* Jóska csak akkor vette észre kis hugocskáját, midőn ez a kut fölé hajlott s mire odaszaladt volna, már belebukott. Erre a gyermekek megijedve elkezdtek kiabálni segítségért és a nagy munkaidő következtében $\frac{1}{4}$ óra telhetett el, mire ifj. *Egyed* Sándor decsi lakos — ki a ház előtt ment el — beszaladt a kiáltásra és a kutba leereszkedvén — már a víz felszínén lebegő kis leányt kihuzta. Még parányi élet mutatkozott a kis leánynál, mert teste még meleg volt, de mire az orvos megérkezett — teljesen kihült.

»A nőnek magában a testszervezetében vannak akadályok, melyek olykor munkaképtelenné teszik!« ez már súlyos ellenvetés, de hát mi férfiak emancipálva vagyunk a betegségek alól?

»A nőnek speciális rendeltetése a család és háztartás körül van.« Igaz, de hátha valamelyik unja magát és a munka vagy tudományokban találna csak szórakozást, vagy ha valaki rászorul, hogy épp ezekkel keresse meg kenyerét, — miért találjon mindenütt zárt ajtókra?

Az is igaz, hogy a természet nem minden nőt teremtett nyilvános munkálkodásra, a legtöbb nő önszántából megmaradna egyszerűen nőnek. Egy másik nagy rész soha sem volna képes legyőzni azt a féltékenységet, melyben részint természete, részint a társadalom szeszélye tartja. Még a munkabírók jó része is csak bizonyos koron túl kezdene a munkához, de hisz az emancipáció hívői nem is akarják őket a munkára kényszeríteni, csak kívánják, hogy a természetadta szabadságtól meg ne fosztassanak.

A női munkaszabadság ellenzői károsnak mondják a helyzetet, melyet majd a női önállóság teremt. Ugyde az özvegy a jog, a természet és a társadalom szerint nem önálló, hát oly nagy baj volna a társadalomra, ha ez önálló szerencsétlenek közül az, kinek nincs vagyona, de van e-zé és munkaereje, becsületes munkával keresné meg magának és gyermekeinek a mindennapi szükségre valót?

A költők azért védik és óvják a nőket a külvilág érintésétől, hogy megtartsák őket a maguk eszményi és angyali szerepükben. Tévednek! a nők sem mind angyalok és a kik azok, nem repülnek szárnyacsapkodva át az

cára *Prometheusz* szikrája még nem aludt ki. Anyja, egy keményszívű, mogorva nő megszólítja őt: »Uram, nézze gyermekem mily beteg és egy orvos sem képes őt meggyógyítani.«

— Megmondom asszonyom mi baja — válaszol a híres tudós — csak az, hogy még senki sem — csókolt meg.

Igaza volt!

Épig nagyon sokan vannak, kik csak azért nem dolgoznak, kik csak azért nem alkotnak, mert a társaság — a szellem szeszélyes édes anyja — még nem csókolt meg, nem bátorította őket, gyermekeit.

A bátorság csak keveseknél veleszületett tulajdon. Óh hányan vannak, kikre nem figyelnek, még tán ki is nevetik, ha féltékeny megszólalnak. Pedig lehet, hogy ez a megvetett ember, egy félreismert tehetség. Ha azonban ilyenkor a nő megkezd vele a beszélgetést és gondolatról-gondolatra menve felfedezi tehetségét, figyelmezteti reá, hogy elejtett szava nem kavics, de gyémántkő, mily nagy változás áll akkor be. Önkénytelen is bemutatja majd, hogy a sok nulla közt a nő volt az egyedüli szám.

Az eszes, szellemdus nők élnek is e hatalmukkal, ismerik szavuk varázserejét, tudják a módot, miként lehetnek ők a társadalom védő, oltalmazó anyalaivá.

Nagy a női szó varázshatalma!

A férj lehet, hogy beteges képzeletben van, azt hiszi, hogy ő a feleség előtt már unottá vált, hogy az mindinkább távozik tőle. Ha ilyenkor egy nő figyelmezteti a férfit arra, hogy felesége szebb még, mint valaha, nagyobb szeretettel viseltetik iránta, mint eddig, egy

— (**Gyujtogató villám.**) A hegyháti járásban fekvő Nemező-pusztán zivatar alkalmával lecsapott a villám *Goldschmiedt* Dénes, ottani lakos pajtájába és azt felgyújtotta. A pajta a benne levő gazdasági eszközökkel le is égett s mintegy 600 frt kárt okozott a gyujtogató villámcsapás. A leégett épület azonban biztosítva lévén, a kár nagyrésztben megtérül.

— (**Vonatkésések statisztikája.**) A magy. kir. vasuti és hajózási főfelügyelőség kimutatása szerint a július hónapban közlekedett személyszállító vonatoknál a késések száma csaknem valamennyi hazai vasutnál emelkedést mutat az előző év július havával szemben. Ennek az emelkedésnek oda minden vasutnál a tartós rossz idő és az ebből keletkezett forgalmi akadályok, a magyar királyi államvasutnál pedig egy szakaszon bekövetkezett csuszamlás, a melyet csak a napokban sikerült egészen rendbehozni. Hozzájárult ehhez a több kezelés, valamint az a körülmény is, hogy sokkal több esetben kellett a csatlakozó sajtát és idegen vonatokra várni, mint az előző év júliusában. Csatlakozást mulasztott 48 magyar kir. államvasuti, 5 déli és 5 kassa-oderbergi vonat.

— (**Meglopott csárdás.**) *Hónig* Béni kocsmáros, a Sellye közelében levő Csóka-csárda tulajdonosát a napokban meglopták. Elloptak tőle 40 forint értékű ékszer, melyet a szobában egy szekrényben tartott, de melynek ajtaját egyizben nyitva felejtette. És a szerencsés tolvaj épen ezt az alkalmat használta fel s emelte el az ékszer s azzal megugrott úgy, hogy még eddig nem tudtak ráakadni.

— (**Dertüre boru.**) A szép Kaszauer Erzsí nagy vígan indult a piacra. — Egy tíz forintos bankó nyomta a zsebét s előre elgondolta, hogy mi mindent vesz ő azon a tíz forinton. Mert hát tíz forint nagy pénz annak, a ki oly ritkán jut hozzá, mint Kaszauer Erzsí. Vigassága azonban csakhamar szomorúságra vált, s a kik még előbb kedvtelve néztek a fűrgén haladó csinos alak után, most lehorgasztott fővel, könnyeket ontva látták visszatérni — a szép Kaszauer Erzsít. A piacon pedig futó tűzként terjedt el a híre, hogy Kaszauer Erzsí elvesztette a szilvás kocsinál zsebkendőjébe kötött tízforintját — zsebkendőstől. A forgalom megállt egy percre, mert a kofák és vásárlók együtt tárgyaltak, hogy Kaszauer Erzsinek elveszett a 10 forintja, valami ügyes zsebtolvaj ellopta tőle. Aztán mikor letárgyalták az esetet s napirendre tértek felette, a forgalom megint megindult, a szép Kaszauer Erzsí pedig csak siratta tovább az ő elvesztett 10 forintosát.

— (**Késelő rokon.**) *Farkas* János és *Farkas* András, faddi lakosok, rokonai bár egymásnak, még sem élnek a legjobb barátságban. Ezt bizonyítja az a véres eset, mely most történt közöttük s mely miatt most *Farkas* András vagy két hétig kénytelen az ágyat nyomni. Ugyanis *Farkas* János megtámadta az utcán *Farkas* Andrást és rövid szóváltás után késsel ment neki s több sebet ejtett rajta. A két rokon most a bíróság előtt fog találkozni, a hol *Farkas* András feljelentette késelő rokonát.

— (**Az ünnep miatt.**) A tegnapi vasárnap sikkasztásra vezetett egy inasgyereket. Szerette volna az ünnepet valahol jóféle étkek, italok és multság élvezetében eltölteni

s éppen ezért délelőtt, mikor a gazdája egy 2 frt 50 krajcáros számla beváltásával megbizta, a pénzt nem vitte haza gazdájának, hanem zsebvágta és estére már el is költötte. Csakhogy a gazda feljelentette a sikkasztást a rendőrségnél s az éjjel a gyereket le is tartóztatták s most a börtönben elmélkedik az elsikkasztott pénzen szerzett multság következményeiről.

— (**Vasuti alkalmazottak át-helyezése.**) A kereskedelemügyi miniszter értesítette Tolnamegye közigazgatási bizottságát, hogy nem találta teljesíthetőnek a bizottság ama kérelmét, mely az ezideig Szegzárdon alkalmazott mozdony- és vonatkísérő személyzetnek továbbra is ezen az állomáson leendő meghagyását célozza, mert a szegzárd-báttaszéki h. é. vasut megnyilta óta a vonatok Sárbogárdtól Báttaszékig s vissza közvetlenül közlekednek és Szegzárd állomás a szolgálat szempontjából csak oly közép állomást képez, mely a vonatok rövid tartozkodási ideje miatt a személyzet fölváltására nem alkalmas, továbbá mert a vonat és mozdony kísérő személyzetnek Báttaszéken való elhelyezése azzal az előnnyel is jár, hogy ezen személyzet a báttaszékdombóvári vonalon is elláthatja a szolgálatot és végül mert amennyiben Szegzárdon megfelelő fűtőház nem áll rendelkezésre: úgy a mozdony, mint a vonatkísérő személyzetnek, nevezett h. é. vasut megnyiltával Báttaszéken való elhelyezése vált szükségessé.

— (**Iskolaépítés.**) A szigetikülvárosi iskola építési céljaira szükséges Makár-utca 30 és Attila-utca 1. szám alatti házak kisértés útján való megvételének kérdését a legközelebbi közgyűlésen fogják tárgyalni.

családi tűzhely fogja tisztelni, szeretni őt, mint olyant, ki a bekövetkezendő baj csiráját felismerve, elhárította a veszélyt a házban, oda hova buskomorság akarta magát befészkelni, ismét életörömet, szeretetet plántált.

A nő mester a szobrászatban, — hogy úgy fejezzem ki magam — az alakatlan agyagból műremeket farag, nemcsak, hogy átalakítja a körében megforduló ifjút, de nem is hagyja addig ott, míg az utolsó ecsetvonással művét be nem fejezte. A nő neveli az ifjút, nemes jellemvonásokat olt szívébe, finomitja, úgy, hogy ki még nem közlekedett jó erkölcsű nőekkel, annak nemcsak hogy nem volt még része igazi élvezetben, de az a társadalomnak is keveset válik majd hasznára.

Az igazi nő gyengéd érzése, leleményessége, értelmessége, melylyel gondolatokat felfog, szívből olvas, arcjátékot ismer, finom érzéke az élet lekisebb örömei iránt, vonzó kedélye, gyermekies élce, az ő látszólag meggondolt, szabad ítélete, az ő utánozhatatlan, szeretetreméltó szeszélye, mely ép oly érdekes, ha kis, vagy ha nagy mértékben jelentkezik, türelmük a szenvedésben, ama kedves és szelid modoruk, melylyel vigasztalni, ápolni, várni, várakozni és tűrni képesek, ama szendesség, lágy-ság, kegyesség, finomság, jótékony-ság, nyájasság mely egész »én«-jét eltölti, amaz ártalmatlan pletykaság, beszédesség, melylyel a társalgást uralják, mind mind csak azt eredményezi, hogy társaságában a férfi nézetei tá-gulnak, tudománya gyarapszik, izlése finomul, szóval egész lénye átalakul, megtanul vigyázni szavaira, korlátozni gondolatait, meggondolni mindent, mielőtt kiejti.

És tényleg — nézzünk körül — mindjárt megismerjük beszédmodoráról, viselkedéséről, feszességéről, szög-

letességéről azt, ki nem forgott eleget nők társaságában.

Ennyiben szerepel a nő a társaságban.

Hát a társaságokat alkotó társadalomban jutott-e megfelelő hely számára?

Nézzünk körül a művelt Európában és bizony úgy fogjuk találni, hogy e tekintetben itt uralkodik az »ázsiai sötétség«. A nők a politikai, de meg majdnem minden magán pályától el vannak zárva, törvény alatt állanak és nincsen befolyásuk a törvényhozatalra, adót fizetnek és nem szavazhatják meg azt, meg kell hajolniok az igazságszolgáltatás előtt, de ők nem szolgáltathatnak igazságot, — a nő egy közokirat, egy végrendelet készítésénél tanuul nem szerepelhet. A nyilvános pályák zárva előttük, a közigazgatás ágainak sorompói leeresztve, sőt a kereskedés és iparban ama csekély teret, ama kis munkakört, a melyet valahogy elfoglaltak, azt is el akarják venni tőlök.

És miért?

Azt mondják »a nő rendeltetése anyává lenni!« És mikép készítik erre elő? varrással, himzéssel, örökös üléssel, szóval az egészségre minden tekintetben káros munkával, mégis ha a nőnek irodai munkára való alkalmazásáról van szó, az ellenvetés az, hogy a sok ülés megárt neki.

Azt is ellenvetik, hogy »a nő teste nem bírja a munkát«, — hát a parasztlányok, kik széltiben végzik a mezei munkát, a közép-osztályu hölgyek közt is sokan maguk dagasztják a kenyeret, avagy a betegápolás, mi talán a legnehezebb munka és a melyet mégis — ugy-szólván — kizárólag a nők végeznek, nem elegendő ellenérv?

— **(A 15 kros tandijak.)** Általában sok bajjal jár a népoktatási intézetekben a 15 kros tandijak beszédese, melyek tudvalevőleg a tanítói országos nyugdíj-alapra lesznek fordítva. E miatt erős konfliktusa támadt az elmúlt tanévben a szegzárdi rk. tanítói karnak az iskolaszékekkel, mivel a tandijak beszédését a tanítókra bízta. Az iskolaszék legutóbb tartott ülésében az ódiozus díjak beszédését ismét a tanítókra ruházta át, a kik a beiratás alkalmával fizettetik le a szülőkkel a 15 krajcárokat. Azon szülők, a kik ebbeli kötelességüknek nem tesznek eleget, végrehajtás alá kerülnek.

— **(Ellopott zsir.)** Markó József, kishajmási lakostól elloptak tíz forint értékű zsirt. A tolvaj bemászott az ablakon keresztül a káros éléskamrájába és úgy emelte el a zsirt, melyet aztán elszállított valahová. De hogy hová és ki volt a tolvaj: azt a vizsgálat eddig még nem derithette ki.

— **(Hid a Dunán.)** Most, hogy a szegzárd—bátaszéki vasut átadatott a közforgalomnak, ismét foglalkoznak a legilletékesebb körökben a Dunának Baja és Bátaszék között leendő áthidalásával. Mint értesülünk, a kormány már elhatározta véglegesen a Duna áthidalását, és a munkálatokhoz a jövő évben hozzá is fognak.

— **(A kerékpár a hadseregben.)** A kerékpár hivatalos bevonulása a magyar királyi honvédséghez most történt. Ugyanis Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter hosszabb rendeletet adott ki, amely szabályozza a kerékpár használatát főtisztek, altisztek s közlegények által békében s háborúban, szolgálaton kívül és szolgálatban. E hosszabb miniszteri rendeletből kiemeljük: az oldalfegyvert a kerékpár baloldalára kell csatolni; szabad mind nadrágalj-szorítót, mind nadráglekötő-sziját (a topán középtalpa alatt), mind sárellenzőt használni; a kurtályt és a puskát keresztbefektetve hátul kell viselni; a legénység a teljes lőszerkészletet, köpenyeget, egy darab sártortetőrészt (vitorlavászonból) és a szükségelt élelmiszer-adagot viszi a kerékpáron; de a többi podgyászt, a szekereszeti-csapat szállítja utána; béke idején a királyi honvédség tagjai kötelesek az illető vármegyék, városok és községek külön szabályrendeleteit is, amelyek a kerékpároozók részére fönnullanak, követni.

— **(Egy leány büne.)** Kocsola községben Véber József biztosítatlan szalmája a lakóház mellett, — majd pedig Puntó György cséplőgépe s a lakóház végén levő szalmája, ugyszintén a Kautler József, Misláng János, Misláng Ferenc és Kilián Fülöp szalmája, majd Schindler Géza szalmája égett le 554 frt értékben. A gyújtogatót sikerült elfogni Störm Róza személyében, ki állítólag gazdája által volt felbujtva, illetve az ő parancsára gyújtotta fel a Puntó kazlát egy darab — a gazda konyháján meggyújtott taplóval. Ugy a gazda, mint cselédje le lettek tartóztatva. A leány később visszavonta vallomásának azt a részét, hogy gazdája parancsára követte el a gyújtogatót.

— **(Csirkefogó szezon.)** A nap még forró, tikkasztó, az emberek az uszodákba menekülnek, de a fecskék már nagy csapatokba gyülekeznek, és keringenek, készülődve a nagy utra, sárgultan tikkadtak a kertek és föltámadnak a — csirkefogók: mégis csak közeledik az ősz. Riporteri tanulmány alapján bizton állitható, hogy ilyenkor nyárutón, az ősz közeledtével kezdődnek nagyobb arányban a lábas jószáglopások, amit jól ki lehet magyarázni. A nyár a termelés ideje, az őszi

szezon — a főfogyasztásé, a piac éhenkórászai és a földhöz ragadt szegény szomszédok is tudják azt, hogy ilyenkor jó kövérek már a jószágok. Mára 3—4 szárnyas lopást jelentettek a rendőrségnél, melynek ezzel szintén megindul a csirkefogó-hajkurászási szezonja.

— **(A tisztelt kormány.)** A szigeti-városból becitálták Paplogó Ferencet a kapitány elé az iránt, hogy a harapós kutyáját nem tartja láncon. Paplogó tagadásban volt erősen és azt mondta, hogy a kutyája nappal mindig láncon van.

— Honnan tudja azt a tisztelt kormány, — szólt Paplogó.

— A kormány az nem tudja, hanem én tudom, mert a tanuk bizonyítják, — felelte a kapitány.

— Hiszen kérem, azok a tanuk is kormányosak, mivel a város cselédei. Tessék behozatni azt a kutyát a hivatalba és ha beleharap valakibe, én füzetök 100 frtot . . .

— **(Házasság a halottal.)** Tüskésfejű, nagy szemű alacsony ember jelen meg az anyakönyvi hivatalban. Valamennyire dadog és nem könnyen értették meg, hogy mit akar:

— Törvényesíteni akarnám az asszonyt. Azt mondták neki, szerezzé meg a szükséges okmányokat és összeadják őket.

A nagy szemű kis ember a zsebébe nyul és kivett egy okmányt.

Halotti bizonyítvány volt.

— Hiszen az asszony meghalt.

Az ember elkomolyodva intett a fejével.

— Akkor nem lehet.

Sóhajtott és homály borult a nagy szemére.

— Nem lehet. Hm. Pedig megígértem a gyerekeknek, hogy megteszem.

— Előbb kellett volna, amíg élt az asszony.

Az ember bólintgatott a fejével.

— Persze, persze, előbb kellett volna, de nem mertem, nagyon félreugrós volt.

Órák ezüst-arany tárgyak az ékszerek javítását, kicserélését, tisztítását, felfrissítését és átalakítását a legjutányosabban és gyorsan teljesíti *Schönwald Imre* órák és ékszerész Pécs.

Művészet, irodalom.

○ **Salvini Gusztáv Bánk bánról.** Salvini Gusztáv, a hirneves olasz tragikus, aki — mint jeleztük — Magyarországon s Pécsen is el fogja játszani a Bánk bán, egy ösmerősének levelet írt, a melyben a következőket mondja Bánk bánról: „Most igazítom meg a fordítást a szinpad számára s mennél mélyebben merülök a tanulmányozásba, annál több rendkívüli szépséget fedezek föl ebben a nagyszabású drámában, amelynek stílusa Shakespeare-rel tart rokonságot. Milyen izzó, hatalmas gondolatok s milyen életrevaló alakok vannak e tragédiában! Katona igazi drámai tehetség! Peturt becsülöm. Bánkot imádom, Ottót és Biberachot megvetem! A királyné a nagyságával imponál, el tudom képzelni, milyen felséges alak Jászai asszony ábrázolásában. Tiborc beszéde könyekre fakaszt s Melinda megreszkettet minden ízemben, a mikor szemben állok vele a harmadik felvonás kezdő jelenetében. Katonát Shakespeare szelleme ihlette a tragédia megírására. Nem tudom, hogy alakításom méltó lesz-e a magyar közönséghez, a melynek szívéhez — tudomá-

som szerint — szinte hozzáőtt Katona Bánk Bánja, de annyit mondhatok, hogy Bánk bán szerepét szívem szívével tanulmányozom.”

○ **Balla Kálmán vőlegény.** A pécsi szintársulat volt jeles bonvivantja, a ki nevét a szinpadon megkísérelt öngyilkossággal tette nevezetessé: vőlegény. Menyasszonya Csik Irén, a budapesti Magyar Színház tagja. Ballának most volt jutalomjátéka a nagyváradi szinkörben s az előadáson menyasszonya is közreműködött.

Törvénytörések.

§ **Lopott, mert szüksége volt rá.** Ifj. Tombi József, mocsoládi lakosnak, szüksége lett volna jófajta marharépára. De hát neki nem termett; pénze se volt rá, hogy vegyen. Fogta magát, mivel tudta, hogy egyik szomszédjának, Szieber Jánosnak a kamrájában elég van, álkulcsal felnyitotta éjszakánként a kamra ajtaját és vagy hatizben megrakodott a Szieber répájából. Végre nyomára jöttek a turpisságának és lopásért feljelentették a pécsi kir. törvénytörészeknek. A törvénytörészek ma tartotta meg ügyében a végtárgyalást és a beismerésben levő vádlottat — a sok enyhítő körülmények tekintetbevételével — hat hónapi börtönre ítélte. Az elítélt felebbezett az ítélet ellen.

§ **Gyilkossági kísérlet.** Kis József, kopácsi lakos, múlt évi március 23-án összezőrdült Máté (Cövek) Jánossal, kivel már régebben ellenséges lábon állott. Az összezőrdülés vége az lett, hogy Kis József felkapta kétsövű fegyverét s azzal rálőtt Mátéra. Ügyében már ez évi január 22-én tartott a pécsi kir. törvénytörészek végtárgyalást, a mikor is szándékos emberölés büntetnének kísérlete miatt háromévi fegyházbüntetést kapott. Az ítéletet azonban — Kereky Mihály dr. védőügyvéd felebbezése folytán — a pécsi kir. ítélő tábla feloldotta s új végtárgyalást rendelt el annak megállapítása végett, hogy a távolság, ami a vádlott és sértett közt az eset alkalmával volt, milyen nagy volt s e távolság mellett a fegyver alkalmas volt-e emberélet esetleges kioltására? Ennek folytán ma új végtárgyalást tartott ez ügyben a kir. törvénytörészek, melyen Kaiser és Winterstein fegyverszakértőket is meghallgatták, kik szerint a fegyver alkalmas volt emberélet kioltására is és a benne levő sörét nem nyolcas, hanem 4—6 számu volt. Egyebekben pedig épen nem változott az első végtárgyalás bizonyítási eljárás a vádlott javára s így a bíróság az első ítéletet hatályában meghagyta, vagyis a 3 évi fegyházbüntetés mégis érvényben maradt a vádlottra nézve. Vádlott ez ítéletet is megfelebbezte.

Közgazdaság.

□ **Kertészeti Értesítő.** Ily cím alatt adta ki *Nowotarski A.* és fia kereskedelmi műkertészete és faiskolája őszi értesítőjét, melyben a minden tekintetben kiválóan berendezett kertészet és faiskola tartalmát ismertetik. A *gyümölcsfák* között nyári almákban hatféle fajt, őszi almákban szintén hatféle fajt, téli almákban pedig 28-féle fajt találunk ismertetve, melyek részint alacsony törzsűek, részint közép és magas törzsűek,

vagy törpe alanyra vannak nemesítve. A körtefák közt van 6 nyári körte, 20 őszi körte és 17 téli körte. A francia barackfák közt juliusban érőt találunk 11 fajt, augusztusban érőt 16 fajt, szeptemberben érőt 13 fajt és októberben érőt 6 fajt. Kajszinbarack van 17 faj. Mindezek szilvaalanyra nemesítve is kaphatók. Szilva és ringló van 16 faj; cseresznye 10 faj; meggyfa 12 faj. Diszfák és cserjék is legnagyobb választékban kaphatók a kertészetben, mely 1851-ben alapított és régi jó hírneve, megbízhatósága és gazdag berendezése évről-évre, idényről-idényre emelkedik.

□ **A vasutasok drágasági pótléka.** Általános a panasz a nagy drágaság miatt. Mindenféle intézmény hivatalnoki kara és egyéb alkalmazottai megélhetésük lehetőségének érdekében sürgetik a drágasági pótlékot, így a szegény vasutasok is, kiknek ügye a mozgalom megindítását követő első időben — úgy látszott — hogy jól indul. A kereskedelmi miniszter méltányosnak találta a panaszt és megengedhetőnek tartotta a kért 10%-nyi drágasági pótlékot. Ily értelemben át is irt a pénzügyminiszteriumnak. Itt azután megindult az ismeretes hivatali huza-vona. Az ügyet hosszú nyugvás után referálás végett kiosztották egyik osztálytanácsosnak, kinek fiókjában az akta folytatta megkezdett békés piheését. Végre mégis csak elintézésre kellett kerülnie az ügynek és az osztálytanácsos ur azzal a megjegyzéssel tette át a vasutasok kérelmét a miniszterhez, hogy azt tessék elutasítani először, mert a vasuti tisztviselők elég jól vannak dotálva, másodsor, mert a drágasági pótlékra 150,000 frtra volna szükség, a minisztériumnak azonban ilyen célokra már csak 4000 frt áll rendelkezésére. Érthető aggodalommal várják most a m. á. v. hivatalnokai, vajjon a pénzügyminiszter elfogadja-e az osztálytanácsos javaslatát, vagy csatlakozik-e a kereskedelmi miniszter véleményéhez. Hogyha 123 millió forintot adhat ki az állam beruházásokra és gépekre, akkor csak adhatja ennek a horribilis összegnek alig több, mint egy százalékát legfőbb gépeinek, alkalmazottjainak existenciájára.

□ **A termés.** Most már meg lehet állapítani, hogy az idén Somogyvármegyében szemre is középestermés van, főképp a homokos vidékeken. A cséplés javában foly s némely vidéken az eredmény meglepően kedvező, máshol azonban nem fizet jól a gabona. A minőség tekintetében is ép így variál a gabna vidékenként; a buza átlag 74—76 kilós, van azonban némely vidéken 80 kilós buza is. A magas gabnaárak mellett a közép-termes kielégítheti a somogyi gazdákat, kiknek az idén az a dicsőségük is meg van, hogy a somogyi buza árfolyamát a budapesti tőzsdén is jegyzik, még pedig ár és minőség tekintetében mindjárt a felső-tiszavidéki legjobb buza után.

TÁVIRATOK.

— **Vérboszu.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bosnyakovic István és Boszonyik József napszamosok az éjjel özvegy Pillár Józsefné, hordár özvegye-

hez szegődtek a budai szarvastéren, ahol letépték és meggyalázták. Undok tetüket elkövetve, a közeli kávéházban eldicsekedtek a meggyalázott fiainak, Jánosnak, a ki kárpitos és Lajosnak, aki szobafestő. Ezek azután rálestek Bosnyakovicra s Lajos ezekkel a szavakkal: „Anyám becsületéért!“ leszurta a gyaláztatost. Elfogták.

— **A hercegprimás jubilál.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Vaszary Kolos f. hó 12-én Pannonhalmán megünnepli a bencésrendbe történt belépésének 50-ik évfordulóját.

— **Olasz király német földön.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A homburgi hadgyakorlati disztribúción Vilmos német császár üdvözlő felköszöntőjében Umberto királyt, a ki mostani látogatásával is megmutatta, hogy rendíthetetlen hűve a békeszövetségnek. Umberto király válaszában lelkesen emlékezett meg barátságukról és a béke fenntartásáról. Ma Hohenlohe kancellár is Homburgba érkezett, a hol délelőtt isteni tisztelet volt a táborban.

— **A reakció szele a Lajthán túl.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A cseh konzervatív nagybirtokosok Prágában Schwartzberg Károly herceg elnökletével gyűléseztek s határozatilag kimondták, hogy az egyesült többség, a szolidáris németek obstrukciójának megtörésére a házszabályok módosítását követelik.

— **A zsolnai panama.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a zsolnai községi pénztárból 60.000 frtot elsikkasztottak.

— **Kovács altábornagy jobban van.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Kovács altábornagy teljesen felépült.

— **A szocialisták gyűlése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A budapesti szocialisták f. hó 19-én nagy népgyűlést akarnak tartani az általános szavazati jog érdekében. Bár meghívták a gyűlésre a vidéki szaktársak képviselőit is, a vidéki nagyobb városokban is hasonló népgyűléseket fognak tartani. (Ha megengedik.)

— **Dementi** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Esterházy Mihály herceg a „Budapesti Hírlap“-ban kinyilatkoztatja, hogy alaptalan az eljegyzési híre Frigyes főherceg leányával.

— **Titkos koszorúk.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Nagy-Sarlón f. hó 2-án az ottani honvédelmet ismeretlenek megkoszorúzták. Rebesgetik, hogy a megkoszorúzás az ottani honvédezred tisztjeitől ered.

— **A boszúálló kormány.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ortmann Albert joghallgatótól a kormány megvonta a 250 frtos Besán-féle ösztöndíjat. Tudtára is adták az okát: mert résztvett a kvóta elleni tüntetésben.

Laptulajdonos SZAUTTER GUSZTAV Feltaláló szerkesztő PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF

Hirdetések.

The Continental
Bodega Company.
Valódi hamisítatlan
külföldi borok

- Portbor.
- Sherry.
- Madeira.
- Marsala.
- Malaga.

Tarragona s. a. l.
Legjobb
bevásárlási forrása
Raktár:

Pécsett:
Berecz Károly,
Reeh Vilmos özv.,
Nick A. K. uraknál.

Dombóvárott
Szabó József
úr szállodájában.

Lakás bérbeadó.

Pécsett, a Zrinyi-utczában 11. szám alatt egy, — 3 utcai, 1 cseledszoba és mellékhelyiségekből álló —

kényelmes földszinti lakás

f. évi november hó 1-ére kiadó.

Értekezhet i a házban lakó tulajdonossal az 1-ső emeletben.

Szomorú — de igaz,

hogy öltözékeinkre nagyobb gondot fordítunk, mint egészségünkre. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékot észlelünk, sietünk azt legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de ha ez testi egészségünknel az eset, számba se vesszük. Egy kis köhögés, fájás, emésztési zavarok stb mit tesz az? Ügyet se vetünk rá. Hát ez vétkes könnyelműség, mely később keservesen megboszulja magát rajtunk, mert valamin a kis szakadékból nagy lesz, épp úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen kéznél. **A legtöbb betegség kuforrása a gyomor rendetlen működése, a mit — idejekorán használva — Egger kellemes ízű Sódapasztillája csakhamar beszüntet.** (1 doboz ára 30 kr.) **A tüdő, torok és mellbajok köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdődnek.** Egger kitűnő ízű Mellpasztillája megóv bennünket a bajtól teljes biztossággal. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadozoz 25 kr.) Minden gyógyszerárban kaphatók. Főraktár Nádorgyógyászterár

(Dr. Egger Leó és Egger J.)
Budapest, Váci-körut 21.